

AFAD, Kızılay ve kurumsal firmalar tarafından nihai tüketicilere verilen aynı yardım kartlarına istinaden yapılan teslim ve hizmetlerin belgelendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64597866-105[229]-23869
Tarih	11.12.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-105[229]-23869

11.12.2017

Konu : AFAD, Kızılay ve kurumsal firmalar tarafından nihai tüketicilere verilen aynı yardım kartlarına istinaden yapılan teslim ve hizmetlerin belgelendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; şirketinizin, ön ödemeli kartlar (AFAD Kart, Kızılay Kart, ... Kart vb.) aracılığıyla nihai tüketicilere mağazalardan mal satışında bulunduğu, nihai tüketiciler açısından "aynı yardım kartı" olarak nitelendirilebilecek ödeme kartlarının, ilgili kişilerce mağazalarda alışveriş için kullanıldığı ve kullanım sırasında ürün teslimi ile birlikte ödeme kaydedici cihaz fişi düzenlendiği, söz konusu kartların nihai tüketicilere teslimini gerçekleştiren ve kart bedellerini şirketinize ödeyen kurum ve

kuruluşlardan gelen talepler üzerine, söz konusu kurum ve kuruluşlar adına kart bedelini tevsik etmek üzere Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikinci bir belge düzenlenmesinin mümkün olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinde, "*Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*" hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*" ,

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, "*5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.*" ,

- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

2. Serbest meslek erbabına;

3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;

4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;

5. Vergiden muaf esnafa.

sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (2017 yılı için 900 TL'yi) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (2017 yılı için 900 TL'den) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.",

- 233 üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri aşağıdaki vesikalardan herhangi biri ile tevsik olunur.

1. Perakende satış fişleri;

2. Makineli kasaların kayıt ruloları;

3. Giriş ve yolcu taşıma biletleri."

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde de, "1. Satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, bu Kanuna göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetindedirler.

2. Ödeme kaydedici cihazlar kullanılarak verilen satış fişleri ve rulolar yukarıda sayılan mükelleflerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışların ve yaptıkları işlerin belgelendirilmesinde kullanılır ve fatura yerine geçer." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla,fatura, düzenlenmesi ödemeye bağlı olmayan bir belge olup, mal teslimi veya hizmet ifası neticesinde düzenlenmelidir. Yapılan teslim/hizmete ilişkin bedelin alıcılardan/müşterilerden tahsil edilmemesi, fatura veya yukarıda yer verilen fatura yerine geçen belgelerin düzenlenerek müşterilere verilmesine engel teşkil etmemektedir.

Buna göre, "aynı yardım kartları" olarak nitelendirilen AFAD kart, Kızılay Kart, ... kart gibi kartlarla mağazalarınızda yapılan alışverişler karşılığında mal ve hizmeti alanlar adına genel hükümler doğrultusunda belge düzenlenmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, söz konusu kartların, nihai tüketicilere teslimini gerçekleştiren ve kart (alışveriş) bedellerini şirketinize ödeyen kurum ve kuruluşlara, taleplerine bağlı olarak, yaptıkları ödemeleri tevsik etmek üzere fatura düzenlemeniz mümkün bulunmakla birlikte, bu durumda düzenlenecek faturanın, fatura muhteviyatı ödemeye konu alışverişler dolayısıyla daha önce düzenlemiş olduğunuz ödeme kaydedici cihaz fişleri ile ilişkilendirilmesi ve fatura üzerine gerekli izahatın şerh düşülmesi gerekmektedir. Bu şekilde düzenlenen fatura bedelinin beyan edilmeyeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026